

have Indskydelse paa Sagen, af Sigte? Hvorfor skal det være nødvendigt, at det er Beer, som siger: jeg kan ikke forlige de uforligelige Mennesker? Lad det ligesaagodt være Boul. Der er ikke den allermindste Grund til at sende Sagen tilbage igjen til en fornyet Forligsprøve hos de samme Forligelsescommissaires, hvor den oprindeligt har været. Der er under Sagens Gang Midler nok til at forlige, hvis man vil forlige, og det kan ikke nytte noget, at en Uforligelig bliver bragt for en Forligelsescommission for at sige: jeg vil ikke forliges; det kan han ligesaa godt sige paa ethvert andet Sted. Det forekommer mig derfor, at kunne vi ved denne Lov vinde den ganske simple Sag, at Forligsvæsenet bliver brugbart til at stifte Forlig og ikke skadeligt med Hensyn til Processernes hurtige Fremme, saa skulde vi holde fast paa § 8. Jeg for min Part skulde endog have gaaet til det Forslag, som nu er taget tilbage, men i ethvert Tilfælde troer jeg, at jo mere man seer denne Sag fra den ganske simple Lægmands Standpunkt, desto mere maa man komme til den Erkjendelse, at kun igennem § 8, og § 8 som den er, heel og holden, vinder Loven en virkelig Brugbarhed, uden den bliver den mere til Skade end til Gavn.

Ordføreren: Jeg kan ikke negte, det har forundret mig meget at høre den høitærede Justitsminister saa stærkt modsætte sig Slutningen af § 8; jeg forstaaer ikke denne Modstand. En tidligere Justitsminister, ham, der har udgivet Tyendeloven, har erkjendt, at i Contrafager er Forligsprøve noget aldeles usfordøent; det staaer i Tyendeloven, og han udtalte sig derfor i Landstthinget. En Dommer, som i 13 Aar har været Overdommer og omtrent i samme Tid røgtet en Forligelsescommissairs Kald, har offentligt udtalt sig for, at i Contrafager maatte man lade Forligsprøven falde bort som en reen Formalitet. Den norske Lovgivning, som den høitærede Minister flere Gange har beraabt sig paa, siger det samme; i Contrafager er Forligsprøven der usfordøent, den skal ikke foretages. Den Modstand, som den ærede Minister har viist mod denne Deel af Sen, er mig

saaledes temmelig usforklarlig, men jeg skal ikke negte, at jeg sætter endnu mere Priis paa den første Deel, thi ved at vedtage den sidste Deel er det jo i alt Fald kun nogen Tid, man kan spare, og der kan ikke opstaae andre Ulemper end Tidspilde ved at udelade den. Den ærede Minister har sagt, at Paragraphen ikke hører hjemme i denne Lov, men den høitærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgfreds (Tscherning) har allerede viist det aldeles Urigtige i at opfatte Løven paa den Maade, og jeg tillod mig ogsaa, da jeg motiverede Paragraphen, at gjøre den ærede Minister opmærksom paa, at efter den Maade, hvorpaa Forligsvæsenet for Landet nu blev indrettet, var denne Paragraph aldeles nødvendig, thi nu lægger man hele Forligsvæsenets Udøvelse i Hænderne paa Mænd, der i den Henseende ere ukundige, og man siger til dem: I skulle kunne affatte de mundtlig for Eder forebragte Klager, og alligevel vil man have, at det skal vedblive at beroe paa den Maade, hvorpaa Klagen er affattet, om en Sag kan nyde Fremme ved Retten eller ikke. Det vil være en Selvmodsigelse, som jeg troer, man kun kan rede sig ud af ved at antage denne Paragraph, der indeholder en Bestemmelse, som ogsaa er aldeles overeensstemmende med det, Lovgivningsmagten har vedtaget i en anden Lov, og det i den seneste, der handler om den samme Gjenstand, nemlig i Tyendeloven.

J. A. Hansen: Min Stilling til den foreliggende Paragraph er en saadan, at jeg nødes til at tage Ordet, uagtet Forhandlingerne allerede ere trukne saa langt ud. At jeg anseer Loven for et stort Fremskridt, selv om denne Paragraph ikke faaer Plads dert, vil allerede vides deraf, at jeg har været med at indbringe det oprindelige Lovforslag, hvori denne Paragraph ikke fandtes; jeg anseer det Fremskridt, der vindes, selv om § 8 forkastes, for et meget ønskeligt og godt Fremskridt, idet Forligsmægleren efter denne Lov maa forudsættes langt anderledes at besidde Tillid hos Befolkningen i den Kreds, i hvilken han skal virke, end efter den Maade, hvorpaa han hidtil er bleven valgt, og jeg skulde derfor meget